

25 Mart 2013

Sayı : 64272063- 610- 372
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-17741)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 26.02.2013 tarih ve 43452547-120.00-110092

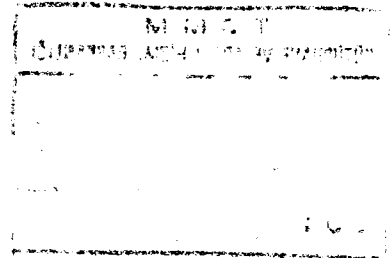
Çorum Milletvekili Sayın Tufan KÖSE' nin tarafıma tevcih ettiği 7/17741 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK:
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**ÇORUM MİLLETVEKİLİ SAYIN TUFAN KÖSE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/17741)**

Sorular 1, 2, 3:

- Bor Enstitüsünün bu güne kadar patentini aldığı bor ürünleri hangileridir? Bu ürünler hangi firmalar tarafından üretilmektedir?
- Türkiye'nin 2002 ve 2012 yılındaki bor ihracatı ne kadardır?
- 2012 yılında ihracatı yapılan bor ürünleri nelerdir? Miktarları ve fiyatları ne kadardır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Ülkemizde sadece Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, bor ürünleri üretimi ve satışı yapmaktadır. 2002 yılında 186 milyon \$ (763.417 ton) olan bor ürünleri ihracatı 2012 yılında 2002 yılına göre % 328 artarak 797 milyon \$ (1.771.765 ton) olarak gerçekleşmiştir.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2012 yılında ihracatını yaptığı bor ürünleri ve satış değerleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ÜRÜN GRUBU	ÜRÜN ADI	MİKTAR, TON	TUTAR, \$	FİYAT, \$/TON*
BOR KİMYASALLARI	BORAKS DEKA	156.993	65.103.558	415
	BORAKS PENTA	3.324	1.759.008	529
	ETİBOR - 48 (BORAK PENTA)	768.919	360.147.275	468
	ETİBOR-48 (SUSUZ BORAKS)	7.036	5.845.529	831
	BORİK ASİT	232.441	170.885.349	735
	BOR OKSİT (SUSUZ BORİK ASİT)	474	1.010.485	2.132
	ETİ DOT-67 (ZİRAİ BOR)	3.150	3.423.080	1.087
	TOPLAM	1.172.337	608.174.283	519
BOR KİMYASALLARI EŞ DEĞERİ	ÖĞÜTÜLMÜŞ KOLEMANİT	406.241	142.808.790	352
	ÖĞÜTÜLMÜŞ ÜLEKSİT	21.413	6.803.033	318
	KALSİNE TINKAL	3.106	1.678.050	540
	TOPLAM	430.760	151.289.873	351
KONSANTRE BOR	KONSANTRE KOLEMANİT	77.216	21.154.867	274
	KONSANTRE ÜLEKSİT	91.452	16.744.618	183
	TOPLAM	168.668	37.899.485	225
GENEL TOPLAM		1.771.765	797.363.641	450
*Gerçekleşen ihracat bazında ağırlıklı ortalama değerdir.				

Sorular 4, 5, 6:

- Türkiye'nin bor rezervi ne kadardır? Ülkelere göre kıyaslaması ne kadardır?
- Türkiye'nin bor satışı ne kadardır? Dünya bor piyasasındaki yeri nedir?
- Ham bor üretimimiz hangi işletmelerde işlenmektedir? Bu işletmelerimiz içerisinde antlaşma yoluyla üretim yaptırılan özel kuruluşlar var mıdır? Var ise hangi işletmelerde hangi firmalara, ne kadar üretim yaptırılmaktadır?

Cevaplar 4, 5, 6:

Türkiye'nin bor rezervi ve ülkelere göre kıyaslaması aşağıda verilmiştir. Dünya toplam bor rezervi sıralamasında Türkiye % 73'lük pay ile ilk sıradadır. Türkiye'nin bor ürünleri satışı son yıllarda 850 milyon \$ civarında olup dünya bor pazarındaki payı yaklaşık % 45'dir.

ÇORUM MİLLETVEKİLİ SAYIN TUFAN KÖSE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/17741)

Ülkeler	Toplam Rezerv (Bin ton B ₂ O ₃)	Dağılım (%)
Türkiye	935.750	73
A.B.D	80.000	6
Rusya	100.000	8
Çin	47.000	4
Arjantin	9.000	1
Bolivya	19.000	1
Şili	41.000	3
Peru	22.000	2
Kazakistan	15.000	1
Sırbistan	6.500	1
İran	1.000	0
TOPLAM	1.276.250	100

ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tüvanan Bor cevheri üretimi Kırka/Eskişehir, Emet/Kütahya ve Bigadiç/Balıkesir illerinde kurulu İşletme Müdürlüklerinde bulunan açık ocaklardan yapılmaktadır. Söz konusu İşletmeler içerisinde antlaşma yoluyla üretim yaptırılan özel kuruluşlar yoktur.

Soru 7:

Üretim yapılan bor sahalarında dekapaj sahalarının gelişi güzel açıldığı, yeni bor üretiminin sağlanabilmesini engelleyebilecek şekilde dekapaj yapıldığı yönünde iddialar vardır. Bu iddialar doğrumudur? Alınan tedbirler nelerdir?

Cevap 7:

Üretim yapılan bor sahalarında tespit edilen bor rezervlerinin güvenli, verimli ve ekonomik bir şekilde üretilmesi amacıyla Maden İşletme Projeleri (Dekapaj ve Tumba projeleri) ile projelerin uygulanması aşamasında kontrol ve denetimler Etİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan konusunda uzman, yetkin mühendis ve teknik elemanlar tarafından yapılmaktadır. Dekapaj proje sınırları, cevher yatağının sınırları, örtü tabakasının özelliklerine göre cevherin tamamının üretilebilmesini sağlayacak şekilde belirlenmektedir. Tumba (pasa) döküm alanları yer tespitinde öncelikli olarak sondajlar yapılarak steril olduğu (altında cevher olmayan) tespit edilen, zemin özellikleri belirlenmiş, çevresel etkileri minimum olan, ekonomik şartları sağlayan, nihai dekapaj proje sınırları dışında kalan, cevher üretimi ve tesisler için risk oluşturmayan alanlar tercih edilmektedir.

Soru 8:

Bor üretim tesislerinde atık barajlarının birçoğunun dolduğu ve tehlike yarattığı yönünde iddialar vardır. Bu iddialar doğrumudur? Çevre kirliliği ve çevre güvenliği açısından hangi tedbirler alınmaktadır?

Cevap 8:

ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü İşletme Müdürlüklerinde mevcut bulunan atık barajlarının projeleri genellikle Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmış ve kontrollük hizmetleri gerçekleştirilmiştir. Çevre Mevzuatına uygun olan mevcut atık barajlarında gerektiğinde gövde yükseltmeleri yapılmakta veya uygun olmayan atık barajları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onay alınarak kapatma planları iş termin planına göre uygulamaya konulmaktadır. ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından ihtiyaç duyulan yeni atık barajlarının yapımı Çevre Mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmektedir.